

Innkalling

Utval	Fjord kontrollutval
Møtestad	Rådhuset Valldal, kommunestyresalen
Dato	16.11.2021
Tidspunkt	kl 10:00

Den som har lovleg forfall eller vil ha vurdert habilitet til ei eller fleire av sakene, må melde frå snarast mogleg til sekretariatet på e-post: post@sksi.no eller på telefon 92611735

Varamedlem møter etter nærare innkalling.

Digitale dokument til møtet finnes på www.kontrollutval.no/fjord

Sakliste

PS 15/21	Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte
OS 01/21	Barnevernreforma 2022 - Status Fjord kommune
MS 01/21	Erklæring om oppdragsansvarleg revisor sitt sjølvstende 2021
MS 02/21	Statusoppfølging av forvaltningsrevisjon - Fjord kommune
PS 16/21	Revisjon og kommunikasjonsplan 2021
PS 17/21	Forenkla etterlevelseskontroll 2021
PS 18/21	Møteplan Fjord kontrollutval 2022

Ålesund, 08.11.2021

Jonas Falch
Leiar kontrollutval

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar SKS IKS

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 15/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Godkjenning av innkalling og sakliste, protokoll frå forrige møte

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner møtebok frå forrige møte slik den ligg føre.

MØTEBOK FJORD KONTROLLUTVAL

Møtedato: 7. september 2021
Møtestad: rådhuset, Valldalen

Møtet vart leia av: Jonas Falch

Elles til stades: Solveig Linge Stakkestad, Gudmund Relling, Tanja Mathiesen og Nina Grøndahl

= **5 voterande**

Det var ingen merknader til innkallinga og sakslista blei godkjend.

Frå kontrollutvalssekretariatet møtte dagleg leiar Bjørn Tømmerdal.

Frå Møre og Romsdal Revisjon SA møtte oppdragsansvarleg revisor Ronny Rishaug.

Frå administrasjonen møtte kommunedirektør Karl Andre Birkhol.

Fjord kontrollutval

Saksgang: kontrollutvalet
Saks nr.: 12/21

Møtedato: 7. september 2021
Sakshandsamar: Bjørn Tømmerdal

GODKJENNING AV MØTEBOKA FRÅ MØTET 8. JUNI 2021

Sakspapir frå kontrollutvalssekretariatet datert 31. august 2021

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet godkjenner møteboka frå 8. juni 2021.

Fjord kontrollutval

Saksgang: kontrollutvalet
Saks nr.: 13/21

Møtedato: 7. september 2021
Sakshandsamar: Bjørn Tømmerdal

FORENKLA ETTERLEVELSESKONTROLL 2020

Sakspapir frå kontrollutvalssekretariatet datert 31. august 2021

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Fjord kontrollutval tek revisor sin uttale til orientering.

BUDSJETT FJORD KONTROLLUTVAL 2022

Sakspapir frå kontrollutvalssekretariatet datert 31. august 2021

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Fjord kontrollutval tilrår ei budsjettramme for kontrollarbeidet 2022 på kr 790.000,- slik:

1. Kurs og reiseaktivitet knytt til opplæring og erfaringsutveksling kr 40.000,-.
2. Kjøp av revisjonstenester frå Møre og Romsdal Revisjon SA kr 750.000,-.
Fordelt på kr 500.000,- til rekneskapsrevisjon/andre tenester og kr 250.000,- til forvaltningsrevisjon/eigarskapskontroll.

Eventuelt:

Leiar Jonas Falch tok oppspørsmålet om web TV overføring av kommunestyremøte i Fjord kommune. Kommunedirektøren svarte at dette arbeidet var i gang og at det vil bli ordna i løpet av 2021.

Kontrollutvalet bad om at på neste møte får dei ei orientering kring barnevernreforma og korleis Fjord kommune er budd på denne reforma.

Møtet var slutt kl. 10.55

Jonas Falch
Leiar
(sign.)

Solveig Linge Stakkestad
Nestleiar
(sign.)

Gudmund Relling
Medlem
(sign.)

Tanja Mathiesen
Medlem
(sign.)

Nina Grøndahl
Medlem
(sign.)

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
OS 01/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Barnevernreforma 2022 - Status Fjord kommune

Tilråddning til vedtak:

Kontrollutvalet tek orienteringa til vitande.

Bakgrunnen for å flytta meir ansvar til kommunane på barnevernsområdet, er nærleiken kommunane har til familiane og innsikta i behovet til barna og foreldra. Barnevernsreforma skal styrka det førebyggjande arbeidet til kommunane og tidleg innsats.

Reforma regulerer først og fremst barnevernet, men måla i reforma blir nådd gjennom endringar i heile oppvekstsektoren i kommunane. Samla sett er barnevernsreforma i realiteten ei oppvekstreform, der kommunane tilrettelegg for tverrfagleg samhandling mellom ulike kommunale tenester og nivå.

Fjord kontrollutval har bede kommunedirektør Karl Andre Birkhol gje utvalet ei orientering kring arbeidet med denne reforma på sitt møte 16. november 2021.

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
MS 01/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Erklæring om oppdragsansvarleg revisor sitt sjølvstende 2021 Fjord kommune

Tilrådning til vedtak:

Kontrollutvalet tek meldinga til vitande.

Til kontrollutvalget i Fjord kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for Fjord kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Møre og Romsdal Revisjon SA har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

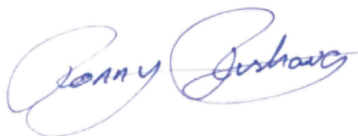
Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke andre stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Møre og Romsdal Revisjon SA utfører revisjon og er organisert som et samvirkeforetak.

Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av, utover at Møre og Romsdal Revisjon SA utfører revisjon og er organisert som et samvirkeforetak. Undertegnede er ansattrepresentant i styret til Møre og Romsdal Revisjon SA.
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Fjord Kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Fjord Kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Fjord Kommune.

Molde, 9. September 2021
Møre og Romsdal Revisjon SA

Ronny Rishaug
oppdragsansvarlig revisor

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
MS 02/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Statusoppfølging av forvaltningsrevisjon - Fjord kommune

Tilrådning til vedtak:

Kontollutvalet tek orienteringa til vitande.

Vedlegg

Følgjebrev - Statusoppfølging av forvaltningsrevisjon - Fjord kommune

Til

Kontrollutvalssekretariatet på Sunnmøre

STATUSOPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJON – FJORD KOMMUNE

Fjord kontrollutval vedtok i sitt møte 15.12.20 å bestille prosjektplan for ein forvaltningsrevisjon innanfor temaet «Psykisk helse og rus (sak 25/20). Vedtaket var i tråd med vedteken Plan for forvaltningsrevisjon som vart handsama i Fjord kommunestyre 01.10.20 (sak 111/20) der tema «Psykisk helse og rus» blei prioritert.

Ifølge vedtatt prosjektplan har vi sendt oppstartsbrev om forvaltningsrevisjon den 01.10.21, og det ble gjennomført oppstartsmøte den 29.10.21.

I oppstartsmøte var følgende agenda:

- Bakgrunn
- Problemstillingar
- Metode og avgrensingar
- Aktuelle informantar
- Revisjonskriterier
- Framdriftsplan

Intervjua med aktuelle informantar vil bli gjennomført i uke 47 og uke 48.

Om ønskeleg med ytterlegare informasjon, er det berre å ta kontakt..

Vennleg helsing

Møre og Romsdal Revisjon SA

29.10.2021

Anne Kristin Bryne

Forvaltningsrevisor

Einar Andersen

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 16/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Revisjon og kommunikasjonsplan 2021 Fjord kontrollutval

Tilråding til vedtak:

Fjord kontrollutval tek framlagte revisjon og kommunikasjonsplan 2021 til vitande.

Bakgrunn:

Kontrollutvalet fyller sitt ansvar for å sjå til at revisjonen blir utført på ein forsvarleg måte ved å gjennomføre aktivitetar knytte til oppfølging av revisjonen og revisjonsarbeidet. Dette kan omfatte:

- revisor si uavhengigerklæring
- kvalitetskontrollar hjå revisor
- avtalar mellom kontrollutval og revisor
- engasjementsbrev for revisjonsoppdraget
- strategi og plan for revisjonen, og risikovurderingar
- revisjonsrapportar (interim og etterlevelseskontroll)
- nummererte brev

Vurdering:

Det er eit krav at revisor skal utarbeide ein plan for korleis revisjonen skal gjennomførast. Revisjonsplanen byggjer på ein overordna revisjonsstrategi som skildrar føremål og omfang på revisjonen, når revisjonen skal utførast og kva angrepsvinkel den skal ha.

Revisjonsplanen og strategien skal byggje på ei risiko- og vesentlegvurdering. Det er mange forhold som inngår i denne vurderinga, mellom anna endringar i oppgåver, tenester og organisering i kommunen, og om eit område har blitt revidert tidlegare år.

Planen vil mellom anna omfatte dei rekneskapsområda og rekneskapspostane som vil inngå i den årlege revisjonen. Einskilde område vil som regel inngå i revisjonsplanen kvart år. Dette gjeld til dømes store inntekts- og utgiftspostar som skattar, rammetilskot, løn og innkjøp.

Vidare skildrar revisjonsplanen kva revisjonshandlingar revisor skal utføre innan dei einskilde områda, og tidspunkt for gjennomføring.

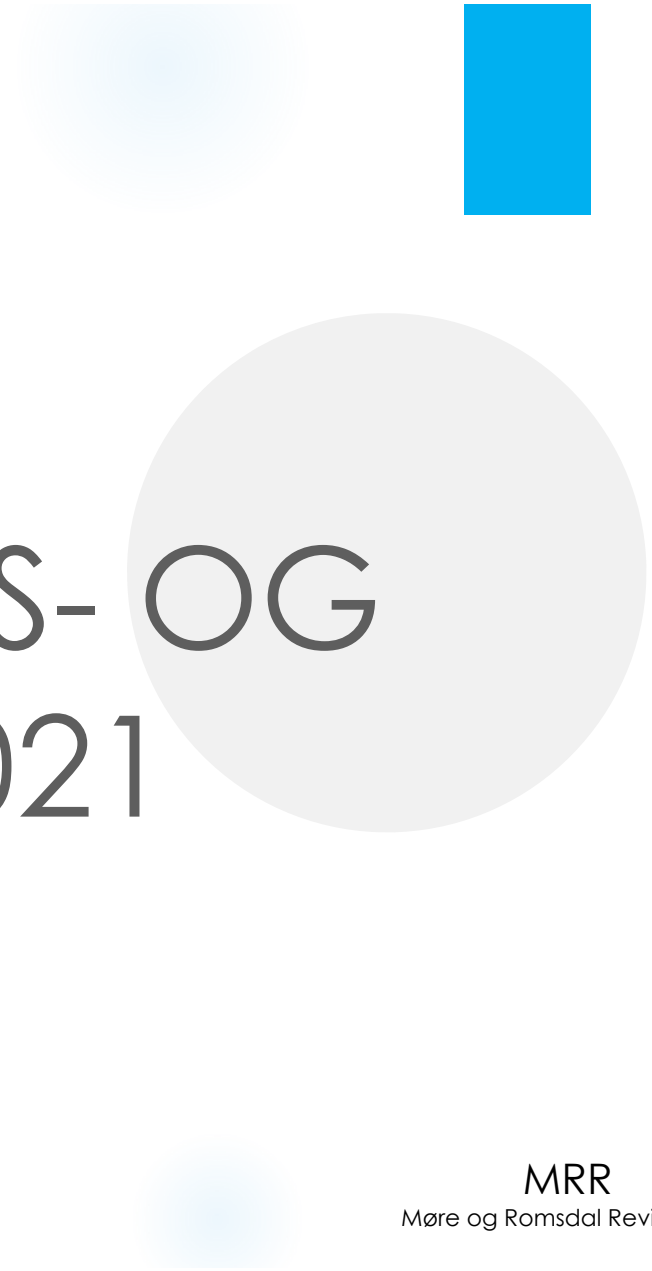
Revisor har gått gjennom utkast til kommunikasjons- og revisjonsplan 2021 i møte med sekretariatet. Sekretariatet vurderer at revisjonsplanen gir kontrollutvalet oversikt over kva revisjonen som vert utført, inneber. Dette gir då eit betre grunnlag for kontrollutvalet til å stille spørsmål, og for å vurdere om kontrollutvalet ser behov for å utføre ytterlegere kontrollhandlingar.

For rekneskapsåret 2020 valde revisjonen i samråd med kontrollutvalet å sjå nærare på særskilde risikoområder innan inngåande balanse, reglement og økonomi.

For rekneskapsåret 2021 har revisor vald å fokusere nærare på nokre av dei områda som er omtala i lysark 8 i revisjonen sin vedlagte presentasjon. Kontrollutvalet bør nytte høvet til å diskutere dette nærare og gjere seg kjent med grunngivinga for dette på møte 16. november 2021.

Vedlegg

Kommunikasjons- og revisjonsplan 2021 - Fjord kommune

KOMMUNIKASJONS- OG REVISJONSPLAN 2021

FJORD KOMMUNE

ORIENTERING I KONTROLLUTVALET 16. NOVEMBER

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Tids- og kommunikasjonsplan

2

	mar 21	apr 21	mai 21	jun 21	jul 21	aug 21	sep 21	okt 21	nov 21	des 21	jan 22	feb 22	mar 22	apr 22
Planlegging														
Interimsrevisjon														
Årsoppgjersrevisjon														
Revisjon av årsrekneskapen														
Kommunikasjon														
Møte med kontrollutval							7		16					?

Tids- og kommunikasjonsplan forts.

3

- **Planlegging**

Foreløpig risikovurdering og identifisering av fokusområde
Gjennomgang av - og legge opp tidsplan for revisjon og rapportering
Fastsette revisjonsplan for fokusområda
Presentasjon av revisjonsplan for administrasjonen og kontrollutval

- **Etterlevingskontroll med økonomiforvaltninga**

Vurdering av risiko- og vesentleg leggst fram for kontrollutvalet i november

- **Interimsrevisjon – frå september**

Foreløpig analyse av kommunens rekneskap
Møte med kommunens økonomi og regnskapsavdeling for å kartlegge samt løyse identifiserte problemstillingar
Revisjon av nøkkelprosessar inkludert møter og intervju av prosesseigarane for identifiserte fokusområde
Test av relevante kontroller (her under generelle IT-kontroller)
Gjennomføre andre relevante revisjonshandlingar (fokus på transaksjonsklasser)
Møte med administrasjonen og kontrollutval, oppsummering av interimsrevisjon – møte 1. kvartal 2022

- **Årsoppgjersrevisjon**

Ferdigstille eventuelle opne spørsmål identifisert under interimsrevisjonen
På sjå at det ikkje føreligg endringar i kommunens intern kontroll, der kor desse er relevante for revisjonen
Gjennomføre andre relevante revisjonshandlingar, her under avstemming av vesentlege og risikoutsette balanseposter
Avsluttande analyse av kommunens finansielle rapportering
Foreløpig rapportering til leiinga

- **Revisjon av årsregnskapet**

Gjennomgang av rekneskap og noter
Gjennomgang av årsmelding
Rapportering til leiing og gjennomgang med sekretariatet
Møte med kontrollutval april/mai 2022

- **Kommunikasjon**

PBC-lister (årsoppgjer) / oversikt avtaler (interim)
MRR-dagen og/eller Webinar
Revisjonsberetning og revisjonsrapportar
Møter med kontrollutval
Løypande uformell kommunikasjon ved behov

MRR
Møre og Romsdal Revisjon SA

REVISJONSPLAN 2021

FJORD KOMMUNE

Identifiserte risiko frå 2020

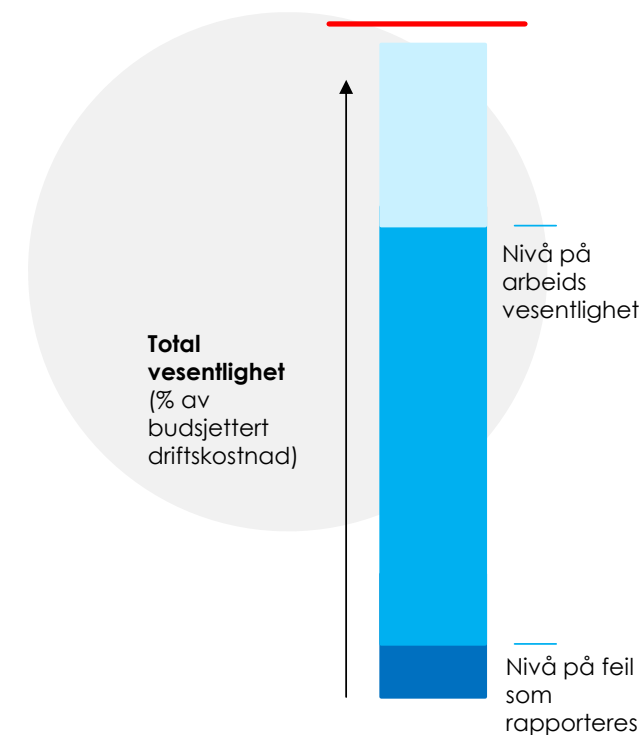
- ▶ Attestasjon frå leiinga på løningslister
- ▶ Skille mellom drift og investering (generell risiko)
- ▶ Dekomponering anleggsmidlar
- ▶ Avvik i anleggsmodul mot hovudbok
- ▶ Klassifisering av finansielle omløpsmidlar i balansen
- ▶ Notetilvisingar
- ▶ Dokumentasjon av avstemming av balansekonti
- ▶ Ferdigstilling av styringsdokument. (Økonomireglement, innkjøpsreglement, finansreglement og eigarskapsmelding)

Vesentlege feil

- ▶ Vesentlege feil
  - ▶ Størrelse på feil som vi trur vil påverka avgjerda til politikarane
- ▶ Grense på områdene
  - ▶ Lågare grense på områda for at ikkje samla feil blir over grensa.
- ▶ Grense for rapportering til kontrollutval
  - ▶ Vi sett ei grense mellom 1 – 5 % av total grense som rapporteringsgrense til leiinga og kontrollutval.

EN FEIL ER IKKE EN FEIL!

6

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjon

7

- ▶ Kontrolltesting
  - ▶ Forutsett ein velfungerande internkontroll
  - ▶ Kan redusere risiko for større feil
  - ▶ Mindre arbeid for revisjonen – lågare honorar

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Foreløpig anslått risiko (før kontrolltesting) - styrer art/omfang

Prossesser	Foreløpig anslått risiko for vesentlig feil informasjon
Rekneskapsrapportering	Middels
Overføringsområdet	Låg
Lønsområdet	Middels
Innkjøpsområdet	Middels
Driftsmiddelområdet	Middels
Finansområdet	Middels
Salsområdet	Låg

Revisjonstilnærming - Rekneskapsrapportering

Rekneskapsrapportering

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko knytt til:

- Økonomisk handlingsrom (gjeldsgrad)
- Tertialrapportering og offisielt rekneskap
- Årsoppgjersdisponeringar/avslutning og strykingar
- Bruk av fond
- Budsjettjustering og budsjettavvik
- Generelle IT-kontroller

Middels anslått risiko (før kontrolltesting):

Kommunestyret har et ansvar for at økonomi og handlingsrom skal være forsvarleg over tid!

Alltid risiko for feil i forbindelse med framlegging av rekneskapen, fleire **manuelle posteringar og lite rutinemessig arbeid.**

Test av kontroller (interim): (Kommunens interne kontroll)

- Test av leiingskontrollar: Tertialrapportering til kommunestyret
- Test av generelle IT-kontroller

Substanshandlinger: (Kontroll av fakta mot dokumentasjon)

- Kontroll av årsoppgjersdisponeringar
- Regnskapsoversikter hegn saman
- Nødvendige noteopplysningar er utarbeidt
- Avstemming av kretsløp er føretatt (Eigenkapital, arbeidskapital og anleggsmidlar/langsiktig gjeld)
- Budsjettkontroll
- Kontroll av årsmelding
- Avsluttande analytiske kontroll

Revisjonstilnærming - Overføringer

Overføringsområdet	Angrepsvinkel: Substanshandlinger (analyser og detaljtester)
Risiko knytt til: <u>Overføringsinntekter:</u> • Rammetilskot (drift) • Inntekts- og formuesskatt (drift) • Eigedomsskatt (drift) • Andre skatteinntekter (drift) • Andre overføringer og tilskot frå staten (drift) • Overføring og tilskot frå andre (drift) <u>Overføringsutgifter:</u> • Overføring og tilskot til andre (drift)	Lav anslått risiko (før kontrolltesting): Overføringsinntekter består hovudsakeleg av overføringer frå staten som kan totalavstemmes mot ekstern dokumentasjon. Eigedomsskatt kontrollerast analytisk mot årets forventning, tidlegare års rekneskap og årets budsjett. Andre overføringer kontrollerast mot dokumentasjon frå tilskuddsyter og/eller mot budsjett. Overføringsutgifter kontrollerast i stor grad mot vedtak og/eller budsjett, samt analytisk kontroll med samanlikning mot budsjett og tidlegare år. <u>Substanshandlinger:</u> • Totalavstemming av rammetilskot og inntekts- og formuesskatt • Analytisk kontroll av eigedomsskatt • Detaljtesting av andre overføringsinntekter • Analyser/detaljtestar av overføringsutgifter • Særattestasjonar på enkelte tilskot

Revisjonstilnærming - Lønnskostnader

Lønnsområdet

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko knytt til:

- Lønnskostnader (fast og variabel)
- Sosiale kostnader
- Pensjon

Middels anslått risiko (før kontrolltesting):

Rutinemessige månedlege beløp for fast lønn. Noko meir komplekst (forsystem, manuelle grunnlag etc.) for variabel lønn. **Høgt volum/størrelse.**

Test av kontroller (interim):

- Attestasjon og tilvising av timer
- Attestasjon og tilvising av reiserekningar – her under manuelle reiserekningar/utgiftsrefusjoner
- **Efterkontrollerte lønningslister**

Substanshandlinger:

- Analytiske kontroller
- Gjennomgang av **kontrolloppstilling** og dei andre innberetningar og avstemmingar på lønnsområdet – her under feriepengar, skattetrekk, arbeidsgivaravgift og sjukepengerefusjonar
- Gjennomgang av **pensjonskostnad** med tilhøyrande balanseposter
- Krav på sjukelønsrefusjon - avstemming mellom HRM og regnskapssystem inkl vurdering av realisme av krav

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Revisjonstilnærming - Innkjøp

Innkjøpsområde

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko knytt til:

- Kjøp av varer og tenester (drift)
- Momskompensasjon
- Leverandørgjeld (bal)
- Anna kortsiktig gjeld (bal)

Middels anslått risiko (før kontrolltesting):

Stor grad av **rutinemessige løypende transaksjoner**. Tvungen attestasjons- og tilvisingsrutine for inngående faktura. Fakturaene behandlast på mange ulike einingar med varierende forståing av kontrollrutinen.

Test av kontroller (interim):

- Kontroll av attestasjon og tilvising

Substanshandlinger:

- Analytiske kontroller
- Løypende **kontroll av bilag** i forbindelse med attestasjon på **mva-kompensasjonsoppgåvene**.
- Periodisering (her under etterberegning av anslagsposter)

Balanseposter:

- Avstemme leverandørgjeld mot reskonto, betalingskontroll av vesentlege gjeldspostar
- Kontrollere dokumentasjon for avsetning av anna kortsiktig gjeld

Revisjonstilnærming - Investeringar

Driftsmiddelområdet

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlingar

Risiko knytt til:

- Investeringar i varige driftsmidlar (investering)
- Tilskot til andre sine investeringar (investering)
- Sal av varige driftsmidlar (investering)
- Tilskot frå andre (investering)
- Avskrivingar/motpost avskrivingar (drift)
- Bruk av lån/lovleg finansiering (investering)
- Skille mellom drift og investering

Middels anslått risiko (før kontrolltesting):

Stor grad av **rutinemessige løypande transaksjonar**. Tvungen attestasjons- og tilvisingsrutine for inngåande faktura. Komplisert regelverk og **skjønnsmessige vurderingar knytt til skilje mellom drift og investering**, samt vurdering av levetid på anleggsmidlane, aukar risiko for vesentlege feil.

Test av kontroller (interim):

- Kontroll av attestasjon og tilvising

Substanshandlingar:

• **Oppfølging av dei største investeringsprosjekta**

- Avstemme anleggskartotek mot hovudbok
- Vurdering av **levetid/avskrivingstid** inkl. dekomponering
- Vurdere vesentlege tilgangar opp mot KRS 4 (skilje drift/investering - interim) Løypande kontroll av bilag i forbindelse med attestasjon på kompensasjonsoppgåvene (samt attestasjon prosjektrekskap)

Revisjonstilnærming - Finansområdet (res)

Finansområdet (res)

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko transaksjonsklasser:

- Renteinntekter og renteutgifter (drift)
- Avdrag på lån (drift)
- Utbytter (drift)
- Gevinst og tap på finansielle omløpsmidlar (drift)
- Investering i aksjar og partar (inv)
- Sal av finansielle anleggsmidlar (inv)
- Utlån av egne midlar (inv)
- Avdrag på lån (inv)
- Utdeling frå selskap (inv)

Middels anslått risiko (før kontrolltesting):

Finansområdet er samansett av mange transaksjonsklasser med ulike risikovurdering.

Test av kontroller (interim):

- **Bankavstemming**
- **Dobbel godkjenning** av betalingstransaksjonar
- Behandling av **eigarskapsmelding**

Substanshandlinger:

- På sjå at balanse- og resultatposter stemmer med eksterne stadfesting (bank, rente, aksjar, utbytte etc.) Vurdere verdsetting, klassifisering og avkastning.
- Kontrollere vesentlege tilgang/avgang av aksjar

Revisjonstilnærming - Finansområdet (bal)

Finansområdet (bal)

Angrepsvinkel: Test av kontroll og substanshandlinger

Risiko balanseposter:

- Bankinnskott og kontantar
- Aksjar og partar
- Andre finansielle plasseringar
- Fond
- Kapitalkonto
- Gjeld til kredittinstitusjonar
- Anna gjeld (obligasjons- og sertifikatlån)
- Utlån
- Ubrukte lånemidlar

Substanshandlinger (forts):

- På sjå at gjeld og utlån er i samsvar til **eksterne stadfestingar**
- Etterberekning av **minimumsavdrag**
- På sjå at avstemmingar av **kretsløp** heng saman (her under kapitalkonto)
- Kontrollere vesentlege bevegelsar på fondskonti
- Etterleving av finansreglementet

Revisjonstilnærming - Sal

Salsområdet	Angrepsvinkel: Substanshandlingar (analyser og detaljtestar)
Risiko knytt til: • Sals- og leigeinntekter (drift) • Sjølvkostområde • Kundefordringar (bal) • Andre kortsiktige fordringar (bal) • Ordinær meirverdiavgift	Lav anslått risiko: Stor grad av rutinemessige løypande transaksjonar. Presumpsjon tilknytt risiko for misleg framferd tilbakevisast <u>Test av kontrollar (interim):</u> • Kontroller ved utfakturering <u>Substanshandlingar:</u> • Analytisk kontroll og/eller detaljtestar <u>Balanseposter:</u> • Aldersfordelt reskontro kundefordringar/andre kortsiktige fordringar (vurdere tapsavsetning, innbetalingskontroll, eksterne stadfestingar) • Totalavstemming av ordinær meirverdiavgift

“

Vi skal bidra til økt tillit mellom
innbyggerne og våre
eierkommuner

”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 17/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Forenkla etterlevelseskontroll 2021 Fjord kontrollutval

Tilråding til vedtak:

Fjord kontrollutval tek framlagte plan for etterlevelseskontroll 2021 til vitande.

Formålet med forenkla etterlevelseskontroll etter kommunelova, er innanfor ei avgrensa ressursramme å førebygga svakheiter og bidra til å sikra at kommunen følgjer sentrale avgjerder og vedtak på økonomiområdet. Dette bygger opp under god økonomiforvaltning, openheit og tillit til forvaltningspraksis.

Revisor skal innhenta tilstrekkeleg informasjon til å vurdere om det gjeld brot på lover, forskrift eller vedtak, der brotet er av vesentleg tyding for økonomiforvaltninga. Revisor identifiserer område i økonomiforvaltninga der det er størst behov for at avgjerder og vedtak blir følgt opp og der brot på avgjerder/vedtak får størst konsekvensar.

Revisor skal seinast 30. juni 2022 gi ei skriftleg utsegn til kontrollutvalet, med kopi til kommunedirektøren om resultatet av kontrollen.

Vurdering:

Oppdragsansvarleg revisor Ronny Rishaug vil i møte 16. november 2021 gi kontrollutvalet ei orientering og presentere planar for etterlevelseskontrollen. Som det kjem fram i vedlagte presentasjon frå revisjonen er det offentleg støtte/tilskot som er peika ut som mogleg tema for kontrollen. Kontrollutvalet bør i møtet 16. november diskutere med revisjonen bakgrunn og begrunning for dette valet.

Vedlegg

FORENKLA ETTERLEVINGSKONTROLL 2021

FJORD KOMMUNE

16.11.2021 ORIENTERING I KONTROLLUTVALGET

Revisjonens overordnede mål

2

- ▶ Effektiv og trygg forvaltning av offentlege midlar
- ▶ Vi skal uttale oss om
  - ▶ disposisjonar er i samsvar med budsjett
  - ▶ årsrekneskapen er i samsvar med lover og forskrifter
  - ▶ årsmeldinga er konsistent med årsrekneskapen
  - ▶ ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av rekneskapsopplysningar
  - ▶ Forenkla etterlevingskontroll
- ▶ Utført rekneskapsrevisjon vert stadfesta kvart år i revisjonsmeldinga.

Forenkla etterlevingskontroll i eigen rapport ihht ISAE 3000
«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon ...»

Forenkla etterlevingskontroll

3

Hjemmel i **kommunelov § 24-9**.

Formålet er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet.

Utført av kommunens valgte revisor. Revisor velger ut område for kontroll basert på ei risiko- og vesentlighetsvurdering.

Risikovurdering – vurdering av hvilke områder innen økonomiforvaltningen hvor det er størst sannsynlighet for brudd på bestemmelser og vedtak, og hvilke konsekvenser brudd kan

Vesentlighetsvurdering - kvantitativt (beløpsstørrelse, for kommunen, enkeltinnbyggere eller grupper av innbyggere) og/eller kvalitativt (t.d. omdømmetap eller samfunnsmessig aktualitet)

Standard RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Kontrollutvalet

4

Revisor si risiko- og vesentlighetsvurdering skal leggest fram for kontrollutvalet til **orientering**

Vald område skal være tydeleg avgrensa og det skal være klart kva som inngår i kontrollhandlingane.

Attestasjonsuttale til kontrollutvalet innan 30. juni etter å ha mottatt uttale frå kommunedirektøren.

Risiko

5

Generell risiko for alle kommunar – lovforarbeid og revisjonsstandard

- Etterleving av regelverk for offentlege innkjøp
- Sjølvkost
- Finansforvaltning
- Offentleg støtte
- Tilskot til private barnehagar
- Kontraktsoppfølgning
- Tilskotsforvaltning
- Etterleving personvern GDPR
- Opphaldsbetaling sjukeheim

Risikokart - Risikovurdering

6

Risiko nr	Risiko	Risiko, for feil	Eksisterende tiltak, merknad	S	K	Risikoniva
R1	Offentlege innkjøp	Komplisert regelverk	Kommunen deltar i innkjøpssamarbeid, ikkje utarbeid eige innkjøpsreglement. Mangla dokumentasjon på vurdering ved ikkje konkurranse.	3	3	Middels
R2	Sjølvkost	Komplisert regelverk	Bruker ekstern kompetanse Momentum.	2	2	Lav
R3	Finansforvaltning	Høy lånegjeld - mindre plasseringer.	Har ikkje vedtatt finansreglement for Fjord kommune. Følger «gamle» reglement.	2	2	Lav
R4	Offentleg støtte/tilskot	Brudd på EØS-regelverket for offentlig støtte	Næringsstilskot	3	3	Lav
R5	Tilskot til private barnehagar	Ingen - har ikke private barnehager	Ikkje aktuelt.	0	0	Lav
R6	Kontraktsoppfølging	Ikke kartlagt	Ikkje kartlagt. Ikkje revidert større investeringsprosjekt.	3	3	Middels
R7	Tilskotsforvaltning	Ulike ordningar	Ikkje kartlagt.	2	2	Lav
R8	Etterleving personvernreglar	Kompleks regelverk	Ikkje grunnlag for vurdering ennå.	3	3	Middels
R9	Opphaldsbetaling sjukeheim	Sakshandsamar si generelle forståing og praktisering av regelverk	Vurdert for 2020. Rutinar vurdert til tilfredsstillande.	2	2	Lav

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Risikovurdering

7

	Ubetydelige	Lav	Moderat	Alvorlig	Svært alvorlige
Svært sannsynlig					
Meget sannsynlig					
Sannsynlig			* R1 * R4 * R6 * R8		
Lite sannsynlig		* R2 * R3 * R7 * R9			
Usannsynlig					

MRR

Møre og Romsdal Revisjon SA

Val av risikoområde

8

Revisor vurderer at det vil vere mest relevant å ta forenkla etterlevingskontroll av risiko 4 Offentleg støtte/tilskot

- Offentleg støtte/tilskot

Dette er med bakgrunn i at

- Grunngeving her dette er område kor en må sørge for å halde seg innanfor reglane om offentlig støtte og kommunens egne reglement.

Konkret vurdering

9

► **Utvalde kriterium for kontroll:**

1. Har kommunen implementert reglement og rutinar for tildeling av næringstilskot
2. Har kommunen implementert reglement og rutinar for oppfølging av tildelte næringstilskot
3. Har kommunen laga årsmelding for bruken av næringsfondet og oversendt denne til statsforvaltaren

► **Kilde for kriterium:**

1. Aktuelle lover, forskrifter og kommunens egne reglement og vedtak
2. Vedtekter for Næringsfondet vedtatt 2.april 2020.

“ Vi vil bidra til at innbyggerne i vårt distrikt får en enda bedre kommune å bo i ”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
PS 18/21	Fjord kontrollutval	16.11.2021

Møteplan Fjord kontrollutval 2022

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet i Fjord kommune vedtar følgende møter for kalenderåret 2022:

tysdag 1. februar, tysdag 22. mars, onsdag 1. juni, onsdag 7. september, tysdag 15. november

Bakgrunn:

Det er viktig å sørge for at kontrollutvalet har tilstrekkeleg med møte, slik at utvalet kan utføre og følge opp dei oppgåver som er naudsynte for å sikre forsvarleg kontroll og tilsyn.

Vurdering:

Ein bør unngå at det går så lang tid frå eit møte til det neste at sakene som kjem opp mistar sin aktualitet. Sjølv om mindre kommunar handsamar færre saker enn større kommunar, er det likevel faste oppgåver gjennom året og valperioden som gjer det naturleg at kontrollutvalet har eit minimum av møte.

Det kan også være aktuelt med møte i tillegg til møteplanen om situasjonen krev det. Det er viktig at kontrollutvalet finn datoar som passar for alle medlemmane.

Det å ha ein møteplan sikrar forutsigbarhet og gjer at innbyggjarar og politikarar lettare kan følge arbeidet til kontrollutvalet. Møteplanen vert kunngjort på kontrollutvalet si heimeside og med lenkje på kommunen si heimeside.